

Länsstyrelsen
Gävleborg

Naturenheten
Martina Kluge
026-17 12 04
martina.kluge@x.lst.se

BESLUT
2006-12-15

1 (10)
Dnr 511-4234-06
80-216

Se sändlista

BILDANDE AV SÄVASJÖNS NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad karta (bilaga 3) som naturreservat.

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Detta är en revidering av tidigare beslut för Sävasjöns naturreservat. I och med att detta beslut vinner laga kraft kommer tidigare beslut och föreskrifter gällande Sävasjöns naturreservat från 1986-02-20 (Dnr 11.121-893-85) samt från 1994-10-07 (Dnr 231-10769-92) att upphöra att gälla och ersättas med det nya beslutet.

Naturreservatets namn skall även fortsättningsvis vara Sävasjöns naturreservat.

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Sävasjöns naturreservat
Objektnummer:	21-02-028
Kommun:	Gävle
Karta:	Ekonomisk karta 13H:3g
Lägesbeskrivning:	Ca 12 km SO om Gävle. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Centrumkoordinater (Rikets nät, RT 90):	X: 6717177 Y: 1582390

Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 3), gränsen är markerad med den punktstreckade linjen.
Fastigheter och markägare:	
Areal (från VIC Natur):	Total areal 41,5 ha Därav landareal 37,4 ha Sötvatten 4,1 ha Produktiv skogsmark 37,3 ha Naturskog 36,7 ha Skogsplantering 0,6 ha
Naturtyper landareal enligt Metrias naturtypskartering (KNAS):	Tallskog 1,3 ha Granskog 1,7 ha Barrblandskog 2,7 ha Barrsumpskog 2,4 ha Lövblandad barrskog 7,6 ha Triviallövskog 4,2 ha Lövsumpskog 17,4 ha Impediment 0,1 ha
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Syftena med naturreservatet

Syftet med naturreservatet Sävasjön är att bevara områdets rika vegetation och flora. Mer preciserat är syftet att bevara ett i stort sett opåverkat, kalkrikt skogsområde, inklusive en sjö och ett rikkärr, som hyser ett mycket stort antal sällsynta och rödlistade arter. Naturtyperna Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger (3140), Kalkkärr med ag (7210), Rikkärr (7230), Västlig taiga (9010), Örtrik granskog (9050) och Lövsumpskog (9080), som ingår i EU:s nätverk Natura 2000 enligt art- och habitatdirektivet, ska ha gynnsamt tillstånd. Arter som är typiska för dessa naturtyper, t.ex. dunmossa, ag, brudsporre och gulyxne, ska ha gynnsamt tillstånd, liksom andra skyddsvärda arter som blylav, ringlav, stor låsbräken, skogskorn och guckusko. Strukturer som naturlig hydrologi, död ved, lövträd samt gamla och grova träd ska förekomma i för naturtyperna och arterna gynnsam omfattning. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Syftet skall nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i naturreservatet.
- Stora delar av naturreservatet lämnas för fri utveckling.
- I delar av reservatet sker viss skötsel för att gynna lövträden och för att se till att rikkärret hålls öppet.
- Områdets naturvärden bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i naturreservatet förhindras.
- Naturreservatet bibehålls tillgängligt för friluftsliv.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Beskrivning av prioriterade bevarandevärden

Sävasjöns naturreservat utgörs av en liten sjö med omgivande skog, belägen på kalkhaltig mark i det flacka kustlandskapet sydost om Gävle. Skogen är tämligen sluten, förutom ett litet öppet kärr som går norrut i en kil från norra spetsen av sjön samt ett område med igenvuxen kärrmark strax nordväst om sjön. Det faktum att området till största delen förskonats från storskaligt skogsbruk har resulterat i en variationsrik, urskogsliknande skog med flerskiktat trädskikt, många olika trädslag, gamla, ofta grova träd samt stora mängder död ved i form av lågor, torrakor och enskelett.

Området är en mosaik av olika skogstyper från lövsumpskog till frisk barrskog, men mestadels är lövinslaget betydande och den bördiga marken gör att även ädellövträd som ask, alm och lönn trivs. Framför allt norr och väster om sjön breder sluten – halvöppen sumpskog med bl.a. säl, asp, björk, klibbal, ask och gran ut sig, medan området öster om sjön domineras av frisk – fuktig ängsgranskog med stor lövinblandning och lundartad undervegetation. Skogen är klassad som Natura 2000-naturtyperna ”Lövsumpskog” (9080), ”Örtrik granskog” (9050) respektive ”Västlig taiga” (9010). Sävasjöns naturreservat är kanske den lokal i länet som är bäst botaniskt undersökt.

Kalkrik jordmån, fuktigt lokalklimat, lång skoglig kontinuitet, stort lövinslag och rik tillgång på död ved skapar förutsättningar för en påfallande artrik flora av både svampar, lavar, mossor och kärlväxter, varav många är förtecknade i den nationella rödlistan och/eller är signalarter för skyddsvärd skog. Inte mindre än 17 orkidéarter, varav alla är fridlysta, är funna i området, bl.a. guckusko, kärrknipprot, skogsfru, brudsporre, sumpnycklar, flugblomster och gulyxne. Guckusko och gulyxne ingår i Natura 2000. Här

finns också en lång rad örter och gräs som karakteriserar orörda, lundartade miljöer, t.ex. vårärt, tibast, sårläka, lungört, ormbär och det sällsynta skogskornet, samt vedlevande kryptogamer som ringlav och vedtrappmossa.

Kärret vid sjöns norra ände är områdets enda s.k. extremrikkärr. Här växer krävande arter som t.ex. gräsull, näbbstarr, kärrknipprot, brudsporre och sumpnycklar. Dessa växter är känsliga för beskuggning och konkurrens, och har antagligen gynnats av den tidigare betesdriften. Kärret är klassat som Natura 2000-naturtypen ”Rikkärr” (7230).

Även själva Sävasjön har en säregen flora, som kännetecknar näringsfattiga men kalkrika sötvatten. I det klara vattnet ser man stora bestånd av kransalger på botten, och här finns även bl.a. vit och gul näckros samt den mindre vanliga långnaten (*Potamogeton praelongus*). Sjön är utpekad som Natura 2000-naturtypen ”Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger” (3140). Längs stränderna växer, förutom vass och säv, den sällsynta agen (även kallad gotlandsag) på en av sina absolut nordligaste lokaler i landet. Här finns också flera gulyxneförekomster. Stränderna är utpekade som Natura 2000-naturtypen ”Kalkkärr med ag” (7210).

Djurlivet i området är mindre känt, men i sjön finns bl.a. en rik förekomst av den rödlistade blodigeln, och Natura 2000-arten större vattensalamander har iakttagits. Om sommaren är rikedomerna på trollsländor påfallande, och även snäckfaunan är ovanligt rik. Den enda fågelart som häckar regelbundet i sjön är knipa, men den rödlistade svarthakedoppingen (*Podiceps auritus*), som också är Natura 2000-art enligt fågeldirektivet, har häckat. Det stora inslaget av lövträd och död ved gör området attraktivt också för hackspettar, och Natura 2000-arten spillkråka (*Dryocopus martius*) samt de rödlistade mindre hackspett (*Dendrocopos minor*) och göktyta (*Jynx torquilla*) har observerats i eller i närheten av området. Den rödlistade Natura 2000-arten tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*) har med säkerhet häckat.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Sävasjöns naturreservat har mycket höga naturvärden och hyser en ovanligt hög koncentration av krävande och hotade arter. Området har också höga värden för friluftslivet, och är ganska välbesökt, inte minst p.g.a. den rika förekomsten av guckusko. Dessutom går Gästrikeleden strax norr om reservatet. För botanister och andra naturintresserade är området ett givet exkursionsmål, och det bör även kunna utnyttjas för biologiundervisning på alla nivåer. Från skogsbilvägen öster om reservatet går en markerad stig ner till Sävasjöns strand, där det finns en liten rastplats med bord och bänkar, varifrån man har en fin utsikt över sjön.

Andra sakförhållanden med betydelse för avgörandet att bilda naturreservat

Sävasjöns naturreservat ingår i Kalkområdet sydost om Gävle, ett objekt i Länets Naturvårdsprogram från 1997, och beskrivs där som ett område med kalkrik morän och rik flora.

Reservatet ingår i sin helhet i riksintresse för naturvård (N93, Kalkområdet sydost om Gävle), samt delvis i den nationella myrskyddsplanen (X23, Styggmurarna, Bläcktärnsjön, Igelsjön och Sävasjön). Sävasjön är ett klass 1-objekt i länets våtmarksinventering.

Reservatet är Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet (SE0630159 Sävasjön). Sjön omfattas av strandskydd.

Enligt kommunens översiktsplan ingår naturreservatet i område av värde för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet är förenligt med intentionerna i översiktsplanen.

Föreskrifter för naturreservatet

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och den uppföljning som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. uppföra byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
3. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
4. bedriva vattenföretag, som t ex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,

5. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
6. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringsämnen,
7. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
8. anordna idrottstävling eller motortävling,
9. bedriva militär övningsverksamhet,
10. bedriva mineralutvinning.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning av informationstavlor.
3. Anläggning och underhåll av stig och rastplats enligt fastställd skötselplan.
4. Undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv
5. Genomförande av skötselåtgärder som behövs för att uppnå målen med naturreservatet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är avsedd för motortrafik. Undantag gäller för älgragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt från området vid den jakt som är tillåten i naturreservatet,
2. ta ved, elda eller tälta
3. skada, plocka eller samla in växter, djur (inklusive insekter), svampar och lavar. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåten,
4. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet, undantaget är den jakt som får bedrivas i reservatet,
5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, eller göra annan åverkan på levande eller döda träd och växter,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur. Undantag gäller för hund vid den jakt som får bedrivas i reservatet,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
8. skada fast föremål eller ytbildning såsom att omlagra eller bortföra sten,
9. rida eller cykla,
10. på ett störande sätt använda inspelat ljud, eller använda sådant för att locka fåglar eller andra djur,

D. Bestämmelser om vården och förvaltningen av naturreservatet enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

1. I skötselplanen anges målen med reservatet och de skall ligga till grund för dess vård och skötsel.
2. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.
3. Naturreservatet skall utmärkas genom förvaltarens försorg enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar.

Andra föreskrifter som gäller för området

Hela naturreservatet ingår i Natura 2000-området Sävasjön (SE0630159). För verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området krävs tillstånd enligt 7 kap 28 a-29 §§ Miljöbalken. För Natura 2000-området finns en upprättad bevarandeplan med Länsstyrelsens diarienummer 511-14126-05, 00-001-064.

Ärendets handläggning

Sävasjön fridlystes som Naturminne redan år 1957. Beslut om att bilda Sävasjöns naturreservat togs första gången 1965. 1986 gjordes en skötselplan för området och då togs också ett nytt beslut om naturreservat. 1994 utvidgades reservatet med ett mindre område i nordväst. Ett förslag till ny skötselplan för Sävasjöns naturreservat arbetades fram under slutet av 2005. I samband med detta aktualiserades behovet av att också revidera reservatsbeslutet.

Ett förslag till nytt beslut och skötselplan skickades ut på remiss den 30 juni 2006. Två remissinstanser har svarat och nedanstående synpunkter har inkommit:

Gävle kommun, Bygg och Miljö, har inga invändningar mot reservatsbeslutet och skötselplanen.

Bergvik skog AB har i huvudsak inga synpunkter på det nya beslutets utformning och innehåll, men önskar ett klarläggande om att det gagnvirke som tas ut i samband med skötselåtgärder tillhör markägaren. Detta har skrivits in under upplysningar i beslutet.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort

värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna dels för allmänheten och dels för berörda fastighets- och sakägare. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet skall uppnås.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Föreskrifterna under punkt C ovan, enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller enligt 7 kap. 30 § miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen skall bedriva tillsyn över reservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Enligt 29 kap. 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom området är till för att stärka den biologiska mångfalden skall vindfällan och stormskadad skog lämnas. Efter bildandet av naturreservat omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen är därför efter reservatsbildningen statens ansvar.

Av 7 kap. 5 § framgår att om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får Länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Gagnvirke som avverkas i samband med skötselåtgärder tillhör markägaren och ska, utan kostnad för denne, uttransporteras och uppläggas för avhämtning på överenskommen plats.

Förbudet mot att avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras på de berörda fastigheterna. Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför i samband med tidigare beslut träffats med berörda sakägare.

Beslutet vinner laga kraft den 15 januari 2007 förutsatt att det inte överklagas och att det kungjorts i ortstidning.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen. Se bilaga 6 om hur man överklagar.

Beslut i ärendet har fattats av landshövding Christer Eirefelt. I den slutliga handläggningen har även deltagit enhetschef Karl Gullberg, länsjurist Caroline Näslund, funktionssamordnare Helena Persson och reservatshandläggare Martina Kluge, den sistnämnda föredragande.

Christer Eirefelt

Martina Kluge

Bilagor:

1. Skötselplan
2. Översiktskarta
3. Beslutskarta
4. Brytpunktskarta
5. Sändlista
6. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Gävleborg

SKÖTSELPLAN FÖR SÄVASJÖNS NATURRESERVAT

2006-12-15

Dnr 511-4234-06
80-216

Bilaga 1

1 (14)

Naturenheten
Martina Kluge
026-17 12 04
martina.kluge@x.lst.se

Se sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR SÄVASJÖNS NATURRESERVAT

BESKRIVNINGSDDEL

1. Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet Sävasjön är att bevara områdets rika vegetation och flora. Särskild vikt skall härvid fästas vid hotade eller sällsynta arter och de vegetationstyper där dessa ingår. Mer preciserat är syftet att bevara ett i stort sett opåverkat, kalkrikt skogsområde, inklusive en sjö och ett rikkärr, som hyser ett mycket stort antal sällsynta och rödlistade arter.

Naturtyperna Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger (3140), Kalkkärr med ag (7210), Rikkärr (7230), Västlig taiga (9010), Örtrik granskog (9050) och Lövsumpskog (9080), som ingår i EU:s nätverk Natura 2000 enligt art- och habitatdirektivet, ska ha gynnsamt tillstånd. Arter som är typiska för dessa naturtyper, t.ex. dunmossa, ag, brudsporre och gulyxne, ska ha gynnsamt tillstånd, liksom andra skyddsvärda arter som blylav, ringlav, stor låsbräken, skogskorn och guckusko. Strukturer som naturlig hydrologi, död ved, lövträd samt gamla och grova träd ska förekomma i för naturtyperna och arterna gynnsam omfattning. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

2. Beskrivning av bevarandevärderna

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Sävasjön
Objektnummer	21-02-028
Län	Gävleborg
Kommun	Gävle

Total areal (Arealer från VIC Natur) Markslag och naturtyper: Sötvatten Landareal Produktiv skogsmark Tallskog Granskog Barrblandskog Barrsumpskog Lövblandad barrskog Triviallövskog Lövsumpskog Impediment	41,5 ha 4,1 ha 37,4 ha 37,3 ha 1,3 ha 1,7 ha 2,7 ha 2,4 ha 7,6 ha 4,2 ha 17,4 ha 0,1 ha
Natura 2000-habitat: Sjöar och vattendrag Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger (3140) Våtmarker *Kalkkärr med ag (7210) Rikkärr (7230) Skogsmark *Västlig taiga (9010) *Lövsumpskog (9080) Örtrik granskog (9050) .	<i>Naturtyperna har bestämts i samband med basinventeringens flygbildskartering 2006. Arealen av respektive naturtyp kommer att specificeras efter att data från basinventeringen har bearbetats.</i> <i>* = prioriterad naturtyp enl. EG:s art- och habitatdirektiv</i>
Prioriterade bevarandevärden: Markslag Naturtyper Strukturer Arter <i>Fetstil: rödlistekategori enl. Gärdenfors (2005) resp. artkod enl. EG:s art- och habitatdirektiv. §: nationellt fridlyst. S: signalart enl. Skogsstyrelsen.</i>	Skog, våtmark och sjö Alla (se ovan) Naturlig hydrologi, död ved, gamla och grova träd, lövträd Violmussling (<i>Trichaptum laricinum</i>) NT, S Brunpudrad nållav (<i>Chaenotheca gracillima</i>) NT, S Grynig gelélav (<i>Collema subflaccidum</i>) VU, S Blylav (<i>Degelia plumbea</i>) VU, S Blylavsknagg (<i>Toninia plumbina</i>) EN Ringlav (<i>Evernia divaricata</i>) VU, S

Friluftsliv	Hål-lav (<i>Menegazzia terebrata</i>) VU , S Brun lundlav (<i>Bacidia polychroa</i>) VU Västlig njurlav (<i>Nephroma laevigatum</i>) NT , S Lunglav (<i>Lobaria pulmonaria</i>) NT , S Storsporig kraterlav (<i>Gyalecta derivata</i>) VU Almlav (<i>G. ulmi</i>) NT , S Ädellav (<i>Megalaria grossa</i>) NT , S Gul pysslinglav (<i>Thelopsis flaveola</i>) VU Vedtrappmossa (<i>Anastrophillum</i> <i>hellerianum</i>) NT , S Dunmossa (<i>Trichocolea tomentella</i>) NT , S Aspfjädermossa (<i>Neckera pennata</i>) NT , S Stor låsbräken (<i>Botrychium</i> <i>virginianum</i>) VU Skogssvingel (<i>Festuca altissima</i>) NT , S Skogskorn (<i>Hordelymus europaeus</i>) VU , S Ag (<i>Cladium mariscus</i>) Guckusko (<i>Cypripedium calceolus</i>) 1902 , §, S Skogsfru (<i>Epipogium aphyllum</i>) NT , §, S Gulyxne (<i>Liparis loeselii</i>) NT , 1903 , § Blodigel (<i>Hirudo medicinalis</i>) NT Gransumplöpare (<i>Platynus</i> <i>mannerheimii</i>) NT <i>Segmentina nitida</i> (sötvattensnäcka) VU Större vattensalamander (<i>Triturus</i> <i>cristatus</i>) 1166 , §
Bebyggelse och anläggningar	Upplevelse, rekreation, kunskap
	Markerad och delvis spångad stig, rastplats med bord och bänkar

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Sockenkartan från 1812 anger att Sävasjön omgavs av kärrmarker beväxta med al, ask, björk och gran. En fåbod vid sjön nämns, samt att skogsbete och huggning/insamling av brännved bedrevs i området. Dagens vegetation, med stort lövinslag och förekomst av stora, gamla enbuskar (se under 2.3.1), antyder också att skogen har varit mer öppen i äldre tider. I en skrift från 1918 nämns ett kalhygge nordost om sjön, och väster om sjön verkar ett hygge ha tagits upp på 1940-talet. I ett annat, mindre parti nordost om sjön, där skogen föll under stormen 1954, har tall planterats. I övrigt har inga större skogliga ingrepp gjorts i själva reservatsområdet, men reservatet omges delvis av planteringar och hyggen. Området är opåverkat av dikning och upprätthåller naturlig hydrologi.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Biologiska bevarandevärden

Området ligger i det flacka kustlandskapet sydost om Gävle. Reservatet utgörs av en liten sjö med omgivande skog. Skogen är tämligen sluten, förutom ett litet öppet kärr som går norrut i en kil från norra spetsen av sjön samt ett område med igenvuxen kärrmark strax nordväst om sjön. Det faktum att området till största delen förskonats från storskaligt skogsbruk har resulterat i en variationsrik, urskogsliknande skog med flerskiktat trädskikt, många olika trädslag, gamla, ofta grova träd samt stora mängder död ved i form av lågor, torrakor och enskelett. Området är en mosaik av olika skogstyper från lövsumpskog till frisk barrskog, men mestadels är lövinslaget betydande (ca 30 – 70 % beroende på bestånd) och den bördiga marken gör att även ädellövträd som ask, alm och lönn trivs. Framför allt norr och väster om sjön breder sluten – halvöppen sumpskog med bl.a. sälg, asp, björk, klibbal, ask och gran ut sig, medan området öster om sjön domineras av frisk – fuktig ängsgranskog med stor lövinblandning och lundartad undervegetation. Den 50-åriga, ogallrade tallplanteringen vid reservatets östra gräns ger ett ensartat intryck med tätt stående, likåldriga tallar.

Sävasjön är kanske den lokal i länet som är bäst botaniskt undersökt. Kalkrik jordmån, fuktigt lokalklimat, lång skoglig kontinuitet, stort lövinslag och rik tillgång på död ved skapar förutsättningar för en påfallande artrik flora av både svampar, lavar, mossor och kärlväxter, varav många är förtecknade i den nationella rödlistan och/eller är signalarter för skyddsvärd skog (se tabell under 2.1). Inte mindre än 17 orkidéarter, varav alla är fridlysta, är funna i området, bl.a. guckusko, kärrknipprot, skogsfru, brudsporre, sumpnycklar, flugblomster och gulyxne. Guckusko och gulyxne ingår i Natura 2000. Här finns också en lång rad örter och gräs som

karaktiserar orörda, lundartade miljöer, t.ex. vårärt, tibast, sårläka, lungört, ormbär och det sällsynta skogskornet. Gemensamt för de flesta av dessa arter är att de är beroende av stabila, skuggiga och fuktiga förhållanden och därför känsliga för skogliga ingrepp som gallring och slutavverkning. Detta gäller inte minst vedlevande kryptogamer (svampar, lavar och mossor), t.ex. ringlav som här växer på enbuskar, och vedtrappmossa som mest växer på murkna lågor av barrträd.

Dock behöver några arter, t.ex. ormbunken stor låsbräken och guckusko, ett visst ljusinsläpp för god föryngring och kan på sikt missgynnas om krontaket blir för tätt. Det är troligt att dessa växter etablerade sig i området under den tid då bete och plockhuggning bedrevs i skogen. Idag finner man flertalet bestånd av stor låsbräken och guckusko längs reservatets östra gräns, där angränsande hyggen och planteringar sörjer för mer ljusöppna förhållanden. Andra krävande arter, t.ex. gräsull, näbbstarr, kärrknipprot, brudsporre och sumpnycklar, växer i kärret vid sjöns norra ände, områdets enda s.k. extremrikkärr. Dessa växter är känsliga för beskuggning och konkurrens, och har antagligen gynnats av den tidigare betesdriften. Kärret håller idag på att växa igen med bl.a. vass, lövsly och smågranar, vilket på inte alltför lång sikt kan leda till att de nämnda ljuskrävande arterna slås ut.

Även själva Sävasjön har en säregen flora, som kännetecknar näringsfattiga men kalkrika sötvatten. I det klara vattnet ser man stora bestånd av kransalger på botten, och här finns även bl.a. vit och gul näckros samt den mindre vanliga långnaten. Längs stränderna växer, förutom vass och säv, den sällsynta agen (även kallad gotlandsag) på en av sina absolut nordligaste lokaler i landet. Här finns också flera gulyxneförekomster. För mer utförliga beskrivningar av områdets vegetation och flora, se t.ex. Aspán (1984), Ståhl (1985) och Hultén *et al.* (2005).

Djurlivet i området är mindre känt, men i sjön finns bl.a. en rik förekomst av den rödlistade blodigeln, och Natura 2000-arten större vattensalamander har iakttagits. Om sommaren är rikedomen på trollsländor påfallande, bl a är arterna pudrad kärrtrollslända (allmän förekommande) och bred kärrtrollslända (enstaka observationer) hittade i området, och även snäckfaunan är ovanligt rik. Den enda fågelart som häckar regelbundet i sjön är knipa, men den rödlistade svarthakedoppingen, som också är Natura 2000-art enligt fågeldirektivet, har häckat. Det stora inslaget av lövträd och död ved gör området attraktivt också för hackspettar, och Natura 2000-arten spillkråka samt de rödlistade mindre hackspett och göktyta har observerats i eller i närheten av området. Den rödlistade Natura 2000-arten tretåig hackspett har med säkerhet häckat.

Sammanfattningsvis kan konstateras att området har mycket höga naturvärden och hyser en ovanligt hög koncentration av krävande och hotade arter. Den absolut största delen av området är klassad som nyckelbiotop och bör skyddas från större ingrepp. Skogens värden är knutna till både barr- och lövträd, och eftersom många av de rödlistade kryptogamerna, t.ex. blylav (med sin parasit blylavsknagg) och håll-lav, växer på levande eller döda lövträd är det viktigt att lövinslaget är fortsatt stort. Likaså måste sjöns naturliga hydrologi bibehållas. Däremot bör inte det öppna kärret lämnas till fri utveckling, då detta skulle leda till att det till slut växer igen och den speciella extremrikkärnsfloran med flera ovanliga arter försvinner. Här är lämplig skötsel återkommande röjning av igenväxningsvegetation som vass och lövsly. I den gamla tallplanteringen vid reservatets östra gräns bör gallring utföras för att få till stånd ett mer luckigt och flerskiktat trädskikt med lövinslag, i senare stadier möjligen också röjning av uppväxande småträd. Detta skulle också gynna stor låsbräken, som växer här. Även på andra platser längs den östra gränsen kan sly- och buskröjningar bli aktuella, framför allt för att på sikt bibehålla bestånd av guckusko.

Reservatet är Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet (SE0630159 Sävasjön). Området ingår i sin helhet i riksintresse för naturvård (N93, Kalkområdet sydost om Gävle), samt delvis i den nationella myrskyddsplanen (X23, Styggmurarna, Bläcktärnsjön, Igelsjön och Sävasjön). Sävasjön är klass 1-objekt i länets våtmarksinventering. Sjön omfattas av strandskydd.

2.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

Inga kulturhistoriska bevarandevärden är kända.

2.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Berggrunden i området består av sura – intermediära bergarter, i västra delen av gnejsgranit och i östra av metadacit. Berggrunden överlagras av kalkhaltigt morängrus och torv. Rikedomen på kalk är i sig geovetenskapligt intressant.

2.3.4 Bevarandevärden för friluftsliv

Området är vackert och fridfullt och lämpar sig väl för skogsutflykter. För botanister och andra naturintresserade är området ett givet exkursionsmål, och det bör även kunna utnyttjas för biologiundervisning på alla nivåer. Dock är området inte helt lättillgängligt för allmänheten då man måste ta sig dit på skogsbilvägar av varierande kvalitet, antingen från Grinduga i norr,

Kubbo i nordväst eller Glamsen i söder. Vägarna är ofta bommade, och motorfordonstrafik är förbjuden, men har man med sig cykel går det ju bra att ta sig fram till området på det sättet. Ändå är området ganska välbesökt, inte minst p.g.a. den rika förekomsten av guckusko. Dessutom går Gästrikeleden strax norr om reservatet.

Från skogsbilvägen öster om reservatet går en markerad stig in till Sävasjöns östra strand. Parkeringsmöjligheter finns vid vägkanterna. Vid stigens början finns en informationsskylt om reservatet. Stigen är mestadels tydlig och lättframkomlig, och över de våtare partierna närmare sjön är den spångad. I övrigt finns inga markerade stigar i reservatet, och behov finns ej av ytterligare. Där stigen når sjöstranden finns en liten rastplats med bord och bänkar av trä, varifrån man har en fin utsikt över sjön.

2.4 Källförteckning

Litteratur

- Aronsson, M. (red.) 1999. Rödlistade kärlväxter i Sverige – Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Aspán, A. K. 1984. Naturreservatet Sävasjön – Vegetationskartering och förslag till skötsel. Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 1984:1.
- Gärdenfors, U. (red.) 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005 – The 2005 Red list of Swedish Species. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hallingbäck, T. (red.) 1998. Rödlistade mossor i Sverige – Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Hultén, E., Ring, K., Rätz, C. & Sallmén, N. 2005. Inventering av blylav och blylavsknagg i Sävasjöns naturreservat. Projektarbete i Kryptogamer och naturvård. Uppsala universitet och SLU, Uppsala.
- Linder, F. 1957. Redogörelse för naturinventering i södra delen av Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 1957:1.
- Länsstyrelsen Gävleborg. 1986. Skötselplan för Sävasjöns naturreservat.
- Naturvårdsverket. 1994. Myrskyddsplan för Sverige.
- Skogsstyrelsen. 2005. Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. 3:e uppl. Skogsstyrelsens Förlag, Jönköping.
- Ståhl, P. 1985. Skyddsvärda myrar i Gävleborgs län. Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 1985:2.
- Thor, G. & Arvidsson, L. (red.) 1999. Rödlistade lavar i Sverige – Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Våtmarksinventering i Gävleborg. Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 2001:7.
- Värdefull natur i Gävleborg. Länsstyrelsen Gävleborg, Rapport 1997:12.

Databaser

Berggrunds- och jordartsdatabaser. Sveriges Geologiska Undersökning.
Rapportsystemet för fåglar (Svalan). ArtDatabanken, SLU & Sveriges
Ornitologiska Förening.

Muntliga källor

Rask, L.-E. Naturbevakare för Länsstyrelsen.
Ståhl, P. Naturenheten, Länsstyrelsen Gävleborg.

PLANDEL

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 5 skötselområden, vilka utgår från den skötsel som ska genomföras. Skötselområdena är:

- 1: Blandskog med begränsad skötsel av träd- och buskskikt.
- 2: Tallskog med begränsad skötsel av träd- och buskskikt.
- 3: Öppet kärr med skötsel av buskskikt.
- 4: Sjö och våtmark med fri utveckling.
- 5: Information och friluftsliv.

Skötselplanens skötselområde 1: Blandskog med begränsad skötsel av träd- och buskskikt, ca 36,4 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Naturtyperna Västlig taiga (9010), Lövsumpskog (9080) och Örtrik granskog (9050) omfattar hela skötselområdet.
- Områdets hydrologi är ostörd.
- Gamla träd och död ved i olika nedbrytningsstadier finns i minst samma omfattning som idag.
- Andelen löv är ca 50 % av trädskiktet som helhet. Lövföryngringen är god.
- Arter som är typiska för naturtyperna, t.ex. dunmossa, ögonpyrola, kärrfibbla och korallrot, finns i livskraftiga populationer, liksom ovanliga och hotade arter som skogskorn, guckusko samt bly-, ring- och hållav och andra vedlevande kryptogamer.

Skötselåtgärder:

- Vid behov försiktig röjning av småträd och buskar, framför allt i området längs reservatets östra gräns, om dessa hotar att konkurrera ut bestånd av guckusko. I första hand röjs smågranar. Avröjt material

lämnas i andra, mer slutna, delar av reservatet. Rövning bör ske höst – vinter.

- Utvecklingen m.a.p. andelen löv, särskilt asp och ask, bör noga följas på sikt. Om granen ökar så mycket att lövbeståndet avsevärt missgynnas genom att äldre lövträd skuggas och lövföryngringen försämras, kan det bli aktuellt med avverkning av mindre granar, ev. också med ringbarkning av större granar. Vid dessa åtgärder bör askbestånd strax väster om kärret vid sjöns nordände prioriteras, då här finns mycket blylav med landets enda kända förekomster av blylavsknagg (se Hultén *et al.* 2005).
- På sikt kan även andra skötselåtgärder behöva utredas och bli aktuella om det krävs för att uppnå syftet med bevarandemålen. Exempel på sådana skötselåtgärder kan vara stängsling av vissa delar för att förhindra att askföryngringen betas bort.
- I övrigt fri utveckling.

Skötselplanens skötselområde 2: Tallskog med begränsad skötsel av träd- och buskskikt, ca 0,6 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Området blir mer naturskogsartat och integreras med skötselområde 1.
- Trädskiktet är flerskiktat, har naturlig föryngring och innehåller ett betydande lövinslag.
- Stor låsbräken finns i ett livskraftigt bestånd.

Skötselåtgärder:

- Initial gallring av tall för att skapa ett luckigare trädskikt och gynna lövträd och stor låsbräken.
- Därefter åtgärder som i skötselområde 1.

Skötselplanens skötselområde 3: Öppet kärr med skötsel av buskskikt, ca 0,16 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Utbredningen av naturtypen Rikkärr (7230) minskar ej. Utgångsarealen av naturtypen tas fram med hjälp av basinventeringen.
- Områdets hydrologi är ostörd.
- Kärret är öppet med tämligen låg gräs- och örtvegetation. Igenväxningsvegetation hålls nere.

- Arter som är typiska för naturtypen, t.ex. gräsull, näbbstarr, kärrknipprot, brudsporre och sumpnycklar, finns i livskraftiga populationer.

Skötselåtgärder:

- Rökning av vass, smågranar, al-, björk- och videsly och annan igenväxningsvegetation, eventuellt i kombination med slåtter. Detta upprepas vid behov. Avröjt material borttransporteras ur reservatet. Rökning bör ske vintertid.
- På sikt kan även andra skötselåtgärder behöva utredas och bli aktuella om det krävs för att uppnå syftet med bevarandemålen.

Skötselplanens skötselområde 4: Sjö och våtmark med fri utveckling, ca 4,3 ha

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- Naturtyperna Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger (3140) och Kalkkärr med ag (7210) har samma utbredning som idag.
- Områdets hydrologi är ostörd.
- Täckningsgrad av vass är högst 5 % av områdets area.
- Arter som är typiska för naturtyperna, t.ex. kransalger och ag, minskar ej jämfört med dagens utbredning.
- De särskilt skyddsvärda arterna gulyxne, blodigel och större vattensalamander finns i livskraftiga populationer.

Skötselåtgärder:

- Fri utveckling.

Skötselplanens skötselområde 5: Information och friluftsliv

Mål:

- En vägvisare ska finnas vid stigen från skogsbilvägen öster om reservatet.
- Besökare ska informeras om områdets bevarandevärden.

Skötselåtgärder:

- Informationsskyltar med ny reservatskarta ska finnas dels vid stigens början uppe vid vägen, och dels i anslutning till rastplatsen vid sjön.

- En rastplats med bord och bänkar ska stå vid stranden med utsikt över sjön.
- Regelbunden kontroll och underhåll av gränsmarkeringar, vägvisning, informationsskyltar, stig, spänger och rastplats.

4. Uppföljning

4.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Av länsstyrelsen tillförordnade naturbevakare eller andra anlitade entreprenörer ansvarar för årlig dokumentation och rapportering till länsstyrelsen av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts.

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning och utvärdering av genomförda skötselåtgärder sker.

4.2 Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje år för:

- Anordningar för information och friluftsliv

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 6:e år för:

- Igenväxningsvegetation i skötselområde 3

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 12:e år för:

- Utpekade arter (preciseras senare)
- Lövföryngring i skötselområde 1 och 2

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart 24:e år för:

- Utbredning av naturtyper
- Hydrologiska förhållanden
- Död ved
- Gamla träd och lövträd

Vid uppföljning av bevarandemålen för utpekade arter används kända inventeringsmetoder. Naturtypernas utbredning mäts enligt nationella riktlinjer. Parametrar och mått för uppföljning av bevarandemålen för hydrologi, död ved, gamla träd och lövträd bör utarbetas utifrån kända miljöövervakningsmetoder eller liknande.

5. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Priori- tering	Finansiering
Gallring av tall	Initialt	Skötselområde 2	1	Skötselanslag
Röjning av igen- växningsvegetation	Initialt och därefter vid behov	Skötselområde 3	1	Skötselanslag
Ny informations- skylt, framställning och uppsättning	Initialt	Se karta sid. 14	1	Skötselanslag
Underhåll av gränsmarkeringar	Vid behov	Reservatets gränser	1	Skötselanslag
Underhåll av anordningar för information och friluftsliv	Vid behov		1	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål	Se under 4.2	Hela reservatet	1	Skötselanslag
Dokumentation av skötselåtgärder	Löpande	Hela reservatet	1	Skötselanslag
Granavverkning	Vid behov	Skötselområde 1 och 2	2	Skötselanslag

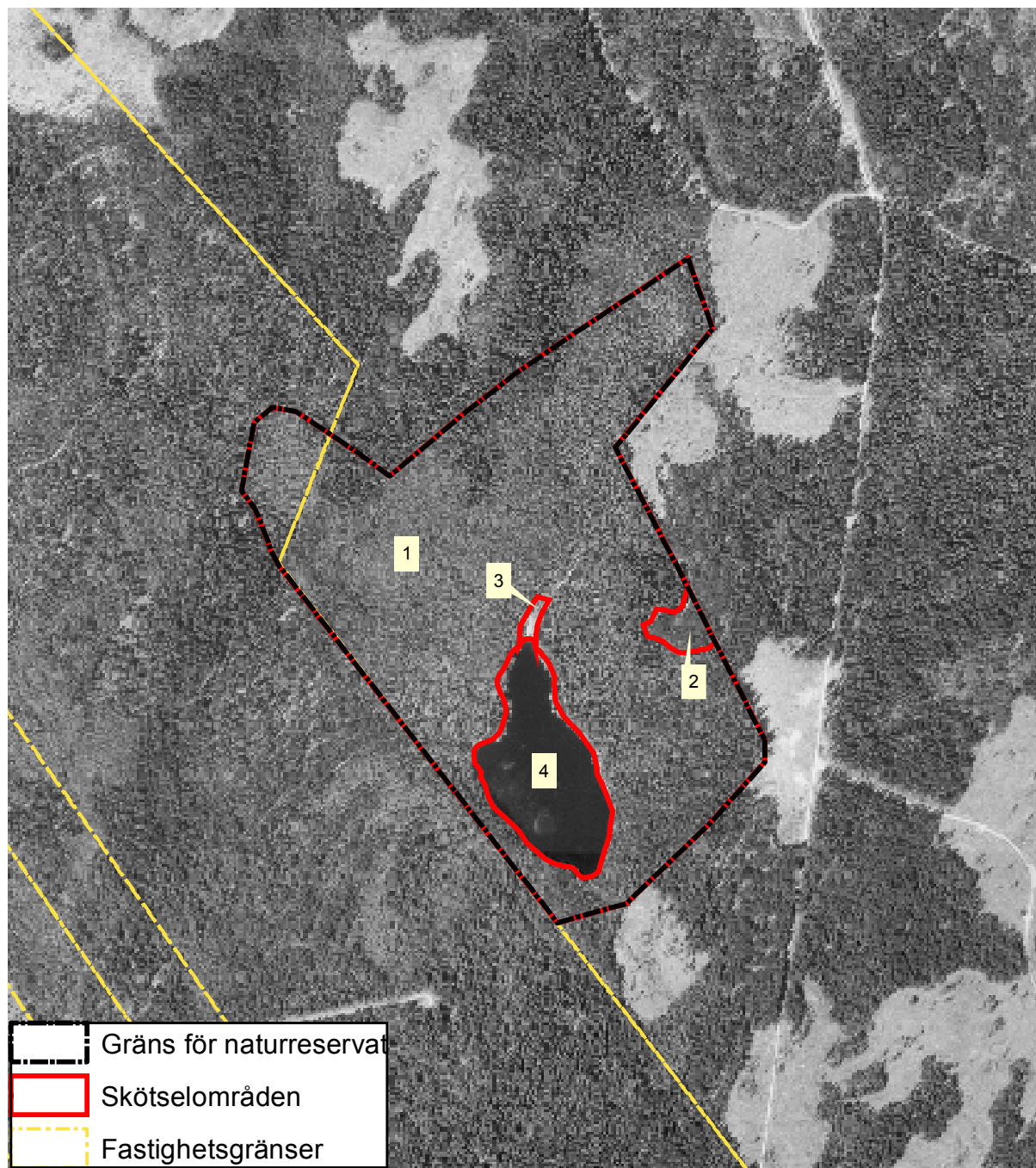
6. Revidering

Skötselplanen gäller tillsvidare men det är lämpligt att revidera den om 10 år.

Länsstyrelsen
Gävleborg

Sävasjöns naturreservat

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

Karta tillhörande skötselplan för Sävasjöns naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater X: 6717177 Y: 1582390

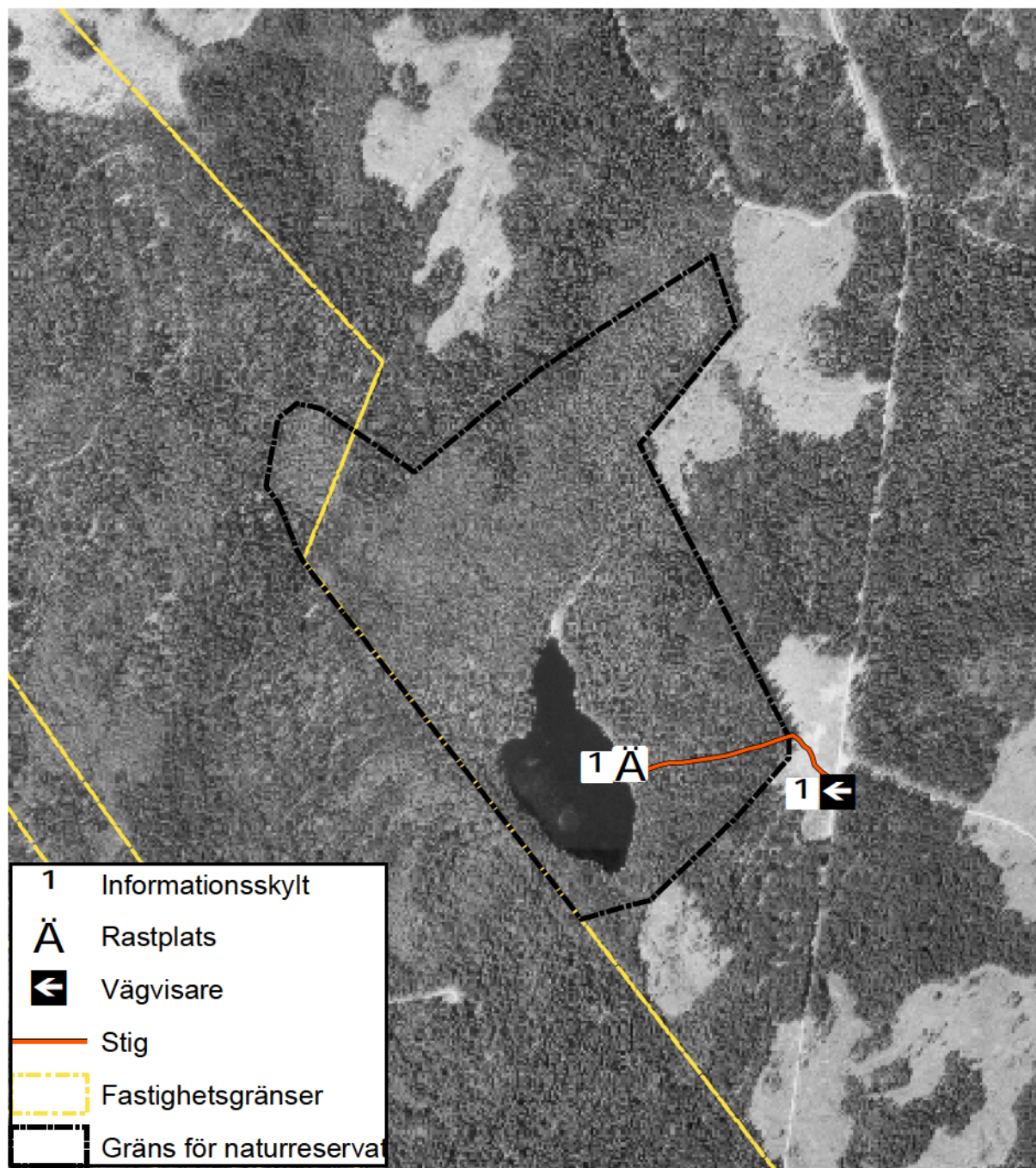
© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-Ortofoto ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 18	lansstyrelsen@x.lst.se

Sävasjöns naturreservat

Bakgrundskarta: Ortofoto

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

Karta tillhörande skötselplan för Sävasjöns naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater X: 6717177 Y: 1582390

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-Ortofoto ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 18	lansstyrelsen@x.lst.se

Tillhör beslut
2006-12-15

511-4234-06
80-216

Bilaga 2

Länsstyrelsen
Gävleborg

Sävasjöns naturreservat Översiktskarta

Bakgrundskarta: Vägkartan

Centrumkoordinater X: 6717177 Y: 1582390

Skala 1:100 000

0 0,5 1 2 3 4 5 Kilometer

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-vägkartan ärende 106-2004/188-X

Postadress

Besöksadress

Telefon

Faxnummer

E-post adress

Länsstyrelsen
801 70 Gävle

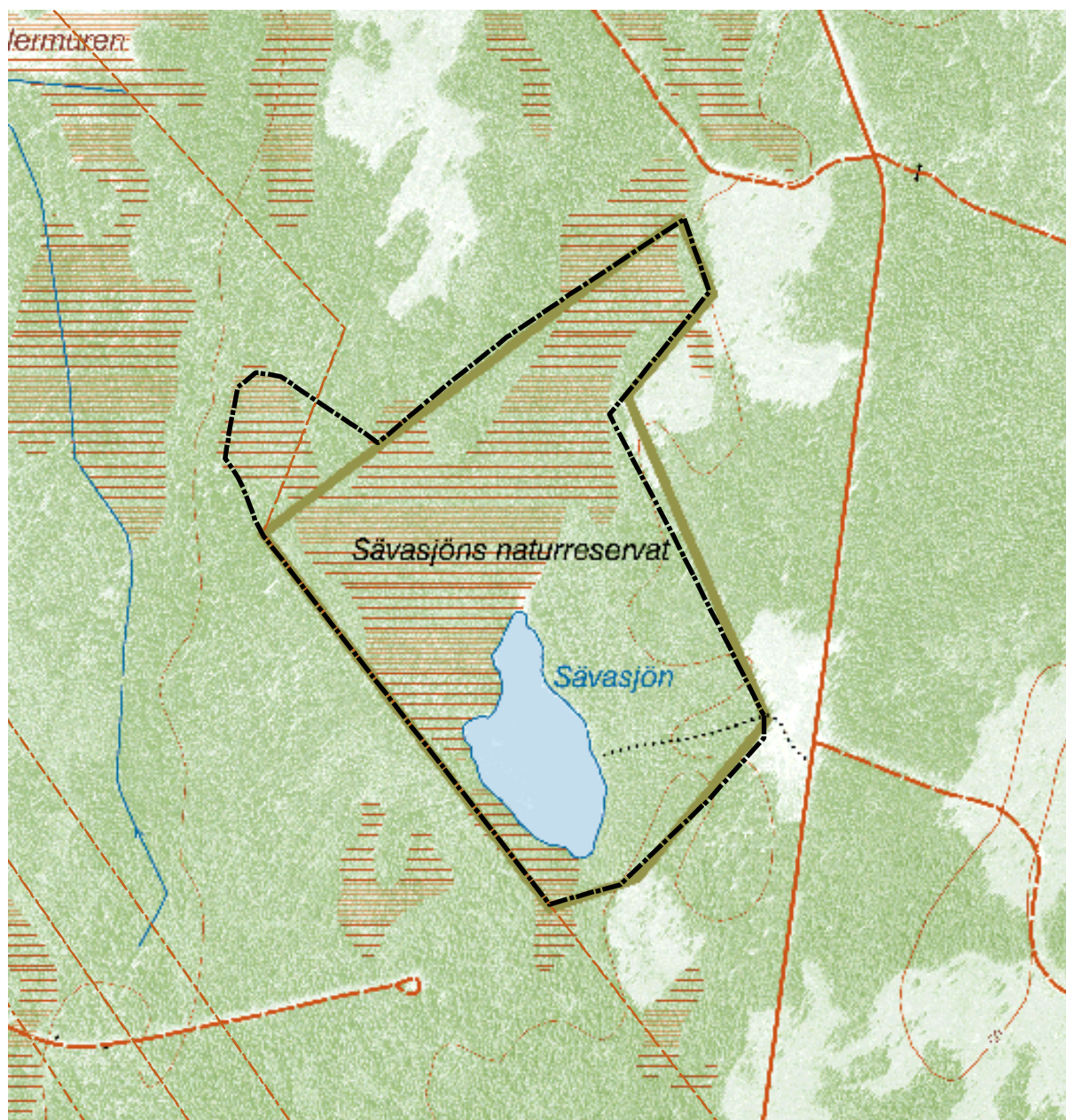
Borgmästarplan

026-17 10 00

026-17 13 18

lansstyrelsen@x.lst.se

Sävasjöns naturreservat

Bakgrundskarta: Fastighetskartan

Skala 1:10 000

0 50 100 200 300 400 500 Meter

Beslutskarta för Sävasjöns naturreservat
Gränsen är inmätt i fält

Centrumkoordinater X: 6717177 Y: 1582390

----- Gräns för naturreservatet

----- Fastighetsgränser

© Lantmäteriet, 2006. Ur GSD-produkter ärende 106-2004/188-X

Postadress	Besöksadress	Telefon	Faxnummer	E-post adress
Länsstyrelsen 801 70 Gävle	Borgmästarplan	026-17 10 00	026-17 13 18	lansstyrelsen@x.lst.se

Karta

2006-11-30

Ärende

Naturreservatet Sävasjön
Gävle kommun

Ragnar Oscarsson
Ingenjör

Aktbilaga KA

Ärendenr: X06347

Hygge

Hygge

HEMLINGBY
72:1

Hygge

KUBBO

X=6717000 +
Y=1582000

14:1

Sävasjön

Framställd genom nymätning
Koordinatkvallité: 25-500 mm
Koordinatsystem RT 90 2.5 GON V 0:-15
Registerkarta: 13736

Skala 1:5000

Lantmäterimyndigheten
Gävleborgslän

TEKNISK BESKRIVNING
2006-11-29

Aktbil TBE
Dnr X06347

Naturreservatet Sävasjön
Gävle kommun, Gävleborgs län
RT 90 2.5 gon V 0:-15
Yttre och inre kvalitet: 25-500 mm

Koordinatförteckning (RT 90 2.5 GON V 0:-15)

	Punkt nr	X	Y	Markering
21EGS GRÄ	4	6716691.24	1582431.06	tp
	5	6717239.48	1582004.99	rn
	6	6717263.22	1581991.80	om
	7	6717300.62	1581978.04	om
	8	6717328.54	1581966.31	om
	9	6717356.30	1581946.73	om
	10	6717420.05	1581958.01	om
	11	6717463.38	1581966.08	om
	12	6717484.86	1581992.98	om
	13	6717477.97	1582030.61	om
	14	6717457.90	1582060.12	om
	15	6717406.96	1582135.46	om
	16	6717379.67	1582174.16	tp
	17	6717471.62	1582283.46	om
	18	6717537.18	1582366.91	om
	19	6717599.96	1582458.89	om
	20	6717714.22	1582632.08	tp
	21	6717606.60	1582669.89	tp
	22	6717423.00	1582520.37	tp
	23	6717245.37	1582613.83	om
	24	6716973.50	1582750.86	om
	25	6716939.99	1582751.00	om
	26	6716839.07	1582660.08	om
	27	6716720.77	1582536.74	tp
	28	6717547.17	1582126.63	rn

Förklaringar till markeringar

om = Omarkerad punkt
rn = Råsten
tp = Träpåle

I tjänsten

Ragnar Oscarsson
Ingenjör

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det *skriftligen* hos **Regeringen, miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till Länsstyrelsen, 801 70 Gävle.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni skall i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni har för ändringen.

Ange Ert namn samt skriv under överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Länsstyrelsen, telefon 026-171000.

UPPLYSNINGAR

Regeringen prövar efter överklagande beslut av statliga myndigheter i frågor som rör bildande av naturreservat, utom frågor om ersättning, (18 kap 1 § miljöbalken).

Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Skogsstyrelsen och Fiskeriverket får överklaga beslut om bildande av naturreservat (40 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.).

Beslut om bildande av naturreservat får även överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot samt den myndighet, kommunala nämnd eller annan som enligt vad som är särskilt föreskrivet i balken eller i föreskrifter meddelade med stöd av balken har rätt att överklaga. Denna paragraf innebär inte någon inskränkning av rätten att överklaga enligt bestämmelser i rättegångsbalken (16 kap 12 § miljöbalken).